

Nr 960**av herr Stadling m. fl.
om etablering av ett industricentrum i Ånge.**

Industricentrautredningen föreslog i sitt betänkande vissa orter inom Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län som försöksorter för denna stödform. Västernorrlands län kom tyvärr aldrig med i detta sammanhang.

Ånge kommun är en av de orter i Norrlands inland som drabbats mycket hårt av SJ:s rationaliseringar och rationaliseringar inom jord- och skogsbruk. Vid företagen utredning har bl. a. belysts den negativa befolkningsutveckling som varit för handen i Ånge kommun och som i första hand drabbat kommunens glesbygdsområden. Avtappningen har varit betydande – främst i de produktiva åldrarna – till följd av minskning av arbetstillfällena i första hand inom jord- och skogsbruk. Sedan 1950 har således kommunens befolkning minskat med uppemot 5 000 innevånare, vilket utgör cirka 25 procent av befolkningstalet år 1950. Tätorten Ånge har dock under samma period ökat sin befolkning med 25 procent. Minskningen har alltså drabbat kommunens glesbygdsområden.

Förutom minskningen av sysselsättningstillfällena inom jord- och skogsbruk har specifika förhållanden i kommunens näringslivsstruktur bidragit till den negativa utvecklingen under 1960-talet. Genom sitt läge har Ånge sedan lång tid tillbaka kommit att utgöra en betydande järnvägsknutpunkt, och statens järnvägar har varit den dominerande arbetsgivaren på orten. De synnerligen kraftiga rationaliseringar som verket genomförde under 1960-talet drabbade därigenom Ånge förhållandevis hårt. Till detta kom att även kommunens näst största arbetsgivare – tillika kommunens största industriföretag – KemaNord AB genomförde betydande personalinskränkningar under samma decennium.

Under 1970-talets tre första år har utflyttningen uppvisat en minskande trend. Denna förklaras till viss del av att ett flertal industriföretag nyetablerats i kommunen under dessa år. De sysselsätter i dag uppemot 200 personer. Det stora antalet nyetableringar – 9 stycken – indikerar att industriklimatet är gynnsamt och inger hopp om att en ökad industrisysselsättning är möjlig att uppnå genom fortsatta nyetableringar och en positiv utveckling hos de befintliga företagen.

Att nya verksamheter är nödvändiga för att hejda en fortsatt befolkningsavtappning under 1970-talets senare hälft framgår av de näringsgrensprognoser som redovisas i utredningen. Mellan 1970 och 1980 väntas antalet förvärvsarbetande minska med ytterligare 650 personer. Även under detta decennium är det avgången ur jord- och skogsbruk som utgör det domi-

nerande inslaget. Denna avgång kompenseras ej av den tillväxt som väntas för industrin med de planer för företagen som är kända vid prognostillfället och de industribranschtrender som antagits komma att gälla.

Betydande arbetskraftsreserver kan ställas till förfogande för ytterligare tillväxtprojekt hos befintliga företag eller för nyetablerade industrier. En beräkning ger vid handen att mer än 1 200 arbetstillfällen ytterligare skulle kunna tillföras kommunen fram till 1980 innan den för riket gällande genomsnittliga yrkesverksamhetsgraden uppnås.

En bedömning visar att cirka 100 arbetsföra personer årligen kan tillföras nya industriverksamheter under resterande del av 1970-talet. Vid denna bedömning har endast personer i fullt arbetsföra åldrar medräknats. Om arbetstillfällen för kvinnor kan erbjudas, torde betydligt större utbud erhållas.

Enligt vår uppfattning talar starka skäl för att en kraftig ambition att öka industrisysselsättningen i Ånge tätort är motiverad. Ånge måste i större utsträckning än hittills fungera som en broms mot en fortsatt utflyttning från kommunen genom att erbjuda kvarvarande arbetsföra i glesbygdsområdena sysselsättningstillfällen. Härigenom skapas ett underlag som medger att den förhållandevis goda kommersiella och offentliga service som Ånge i dag erbjuder kan behållas och även ytterligare utvecklas. Vi anser också att förutsättningarna härför bör vara goda, bl. a. mot bakgrund av att orten utpekats som regionalt centrum – vilket bekräftar riksdagens ambition att medverka till att en tillfredsställande servicenivå kan erbjudas – och att miljön för nyetablerade och befintliga företag visat sig vara gynnsam.

Ett statligt industricentrum skulle innebära att flexibla industrilokaler genom statliga engagemang uppförs, vilka – till rimliga kostnader – snabbt kan ställas till nyetablerade företags disposition. Dessutom erhålls också medverkan från den statliga administration som har att kanalisera lokaliseringsobjekt till industricentraorter. Liksom tidigare kan också regionala resurser påräknas som komplement till den företagsuppsökande verksamhet som Stiftelsen Industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland kommer att bedriva. Samordningen av dessa aktiviteter – liksom principer för industrilokalers hyressättning och liknande – är av synnerlig vikt.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen anhåller om att Ånge fastställs som lokaliseringsort för ett industricentrum.

Stockholm den 24 januari 1975

OTTO STADLING (s)

STIG OLSSON (s)

i Timrå

BO FORSLUND (s)